

Správa o finančnej stabilite

Máj 2025

Marek Ličák
Odbor finančnej stability

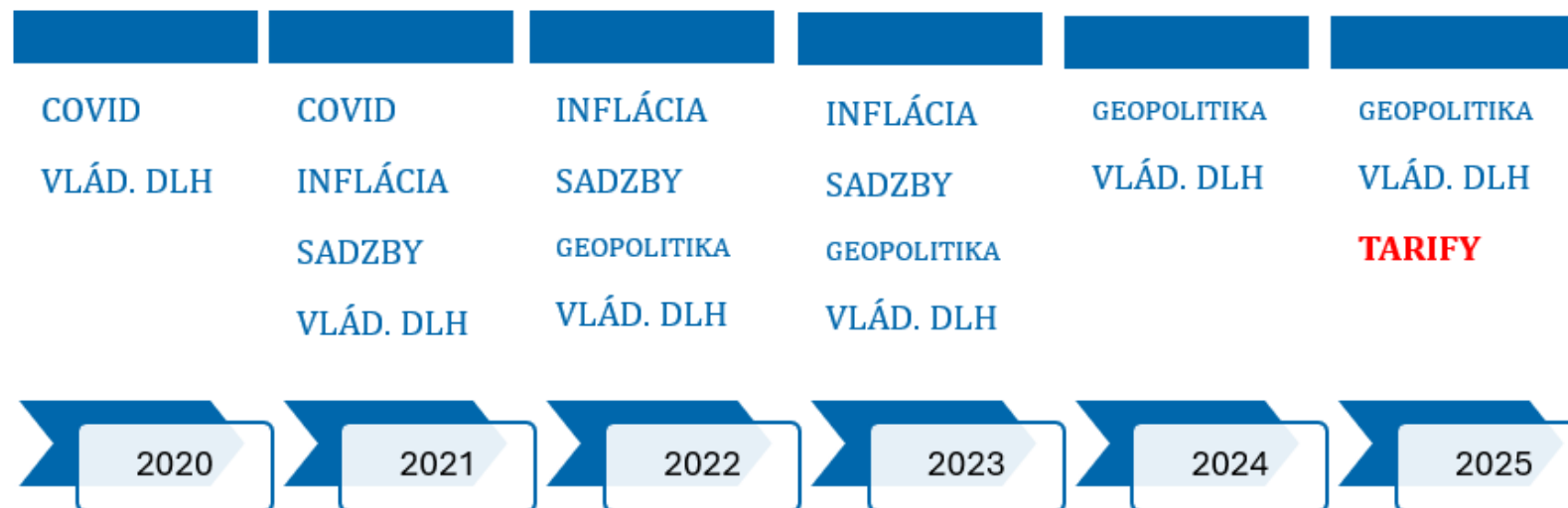

Stretnutie s trhom
30. mája 2025

Slido
#3134 687

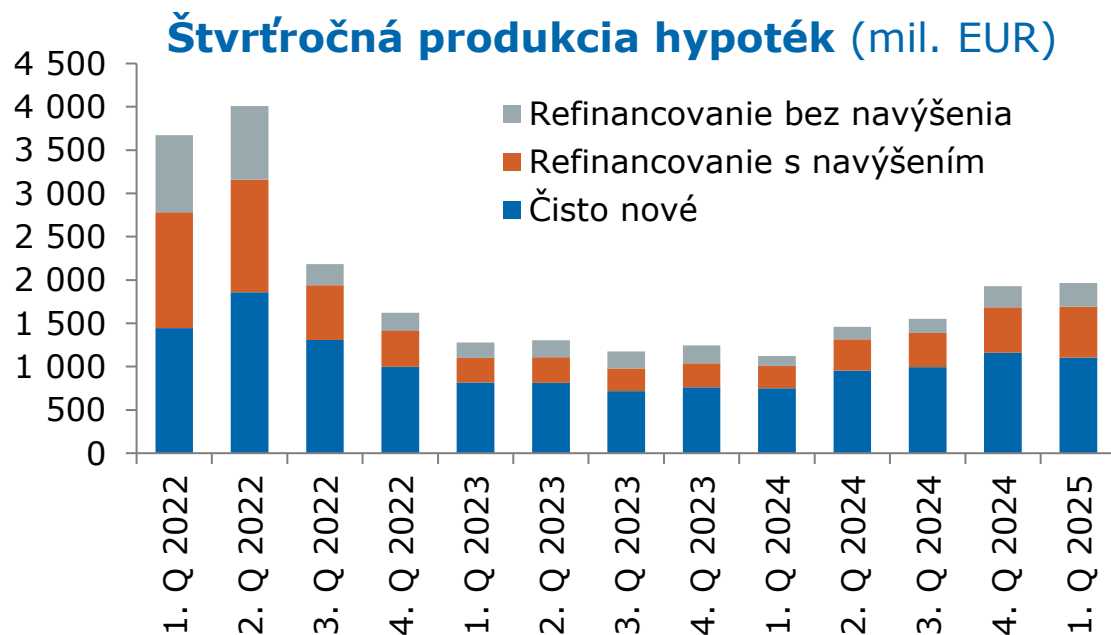

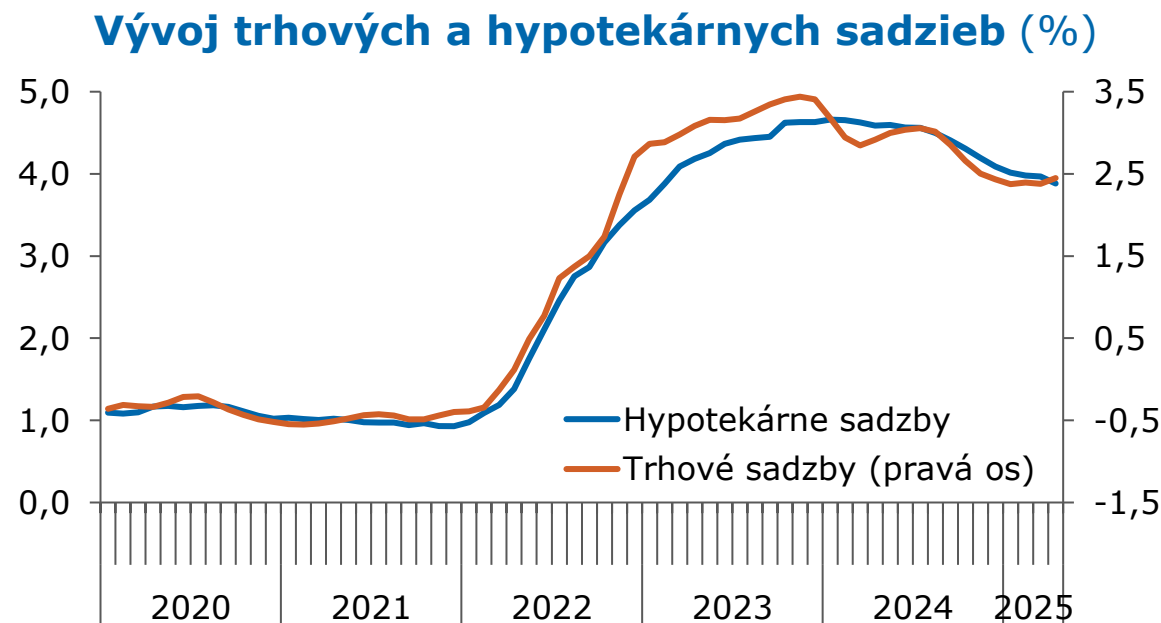
- Neistota ohľadom ďalšieho vývoja globálnej ekonomiky
 - Geopolitické riziká a napätie v medzinárodných obchodných vzťahoch (clá)
 - Udržateľnosť verejného dlhu
 - Finančné trhy sa rozkolísali, ale zostali funkčné
- Zlá východisková situácia – EÚ a domáca ekonomika, vysoká zadlženosť
- Slovensko je rizikám vystavené kvôli otvorenosti ekonomiky a vyššiemu podielu odvetví dotknutých clami

Pokračujúce oživenie pri hypotékach

- Vzrástol záujem o financovanie nehnuteľností:
 - Pokles sadzieb zo 4,7 % na 3,9 % (apríl), postupná refixácia úverov
 - Rastie dopyt po hypotékach – priemerná výška aj počet (január – vplyv katastra)
 - Rizikový charakter nových klientov sa nemenil
- Spotrebiteľské úvery spomalili rast
 - Mierne vyššia produkcia nestačila kompenzovať narastajúci objem bežných splátok

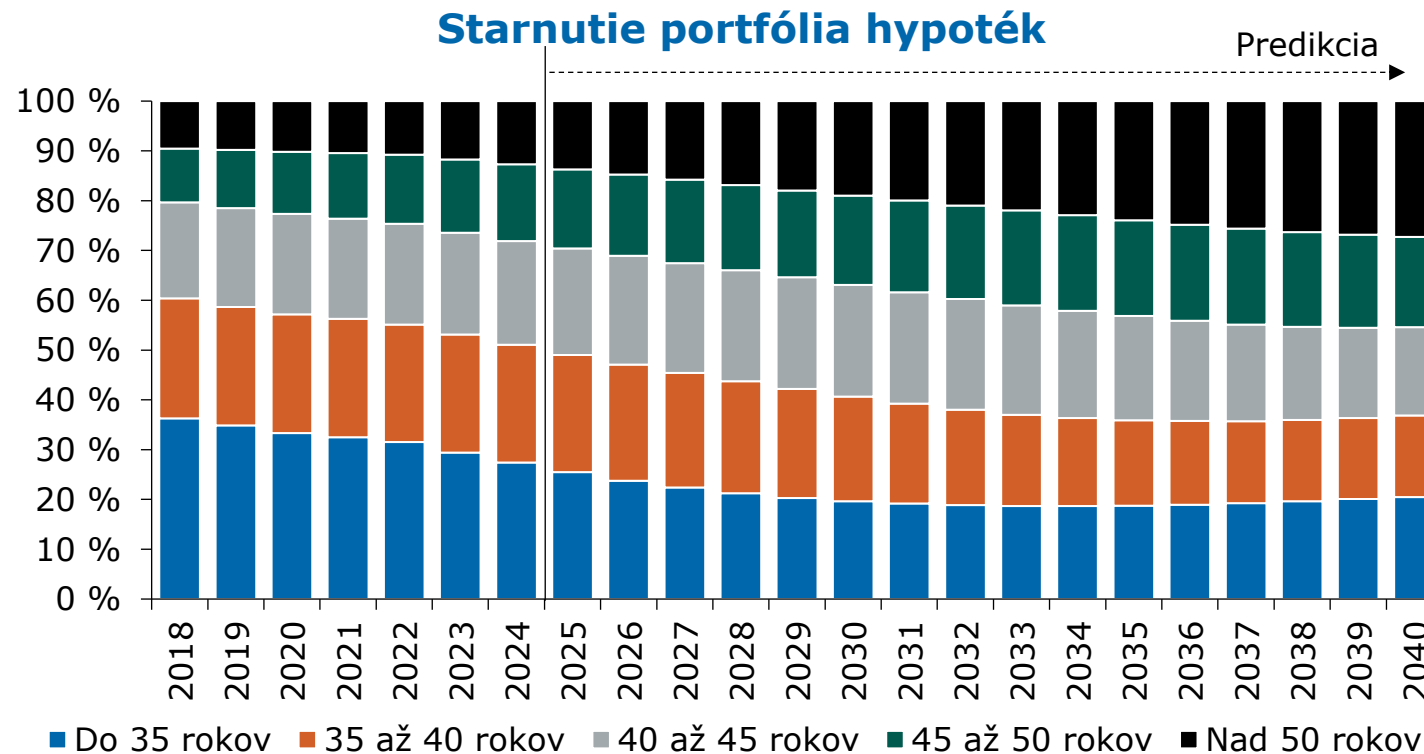
Zdroj: NBS

Zdroj: NBS

Starnutie populácie a trh úverov

- Starnutie populácie má vplyv aj na štruktúru dlžníkov hypoték
 - O 15 rokov budú dlžníci nad 45 rokov splácať takmer polovicu hypoték
- Počet novoposkytovaných hypoték klesne v horizonte 10 rokov približne o štvrtinu (v porovnaní s 2019 - 2021)
- Starnutie obyvateľstva prináša nové výzvy a riziká

Zdroj: NBS

Pokračujúce oživenie na trhu nehnuteľností

- Zrýchlenie rastu cien nehnuteľností – vďaka pokračujúcemu poklesu sadziieb
 - Ceny bytov pod vplyvom zlepšujúceho sa sentimentu a očakávaní vzrástli takmer o 12 %
 - Vysoký podiel klientov, ktorí si berú druhú hypotéku (indikácia vyššieho podielu investičných bytov)
- Dostupnosť bývania sa mierne zlepšuje
 - Nedostupné je predovšetkým pre rodiny s jedným príjmom, prípadne s nízkymi príjmami

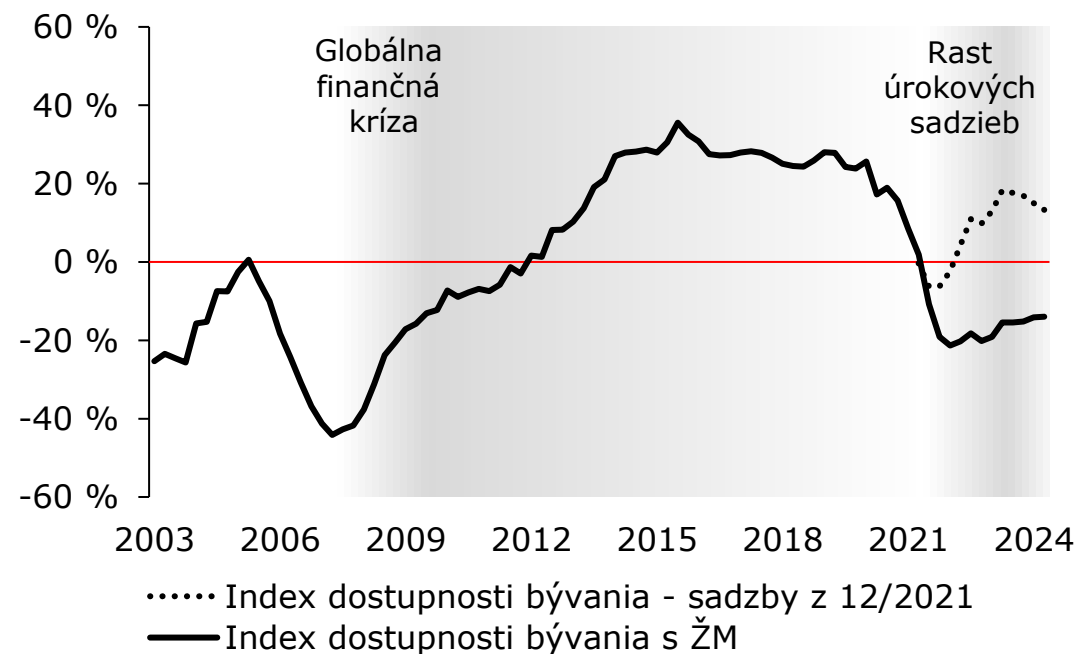
Max. počet m² financovateľný z hypotéky

	Príklad rodiny do 35 rokov (vrátane)						Príklad rodiny nad 35 rokov									
Počet zarábajúcich s priemernou mzdou	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	2	2	2
Počet zarábajúcich s minimálnou mzdou				1	1	1				1	1	1				
Počet detí			1						1							
Bratislavský kraj	40	40	56	55	55	84	83	82	49	49	65	64	64	102	101	100
Trnavský kraj	49	47	74	73	71	102	101	99	54	52	79	78	76	112	110	109
Trenčiansky kraj	63	62	96	94	92	132	131	129	67	65	99	98	96	140	138	136
Nitriansky kraj	61	59	93	91	89	127	125	124	65	63	97	95	93	135	133	131
Žilinský kraj	50	49	76	75	73	105	104	102	54	53	80	79	77	113	112	111
Banskobystrický kraj	55	53	86	84	82	116	114	112	60	58	90	89	87	125	124	122
Prešovský kraj	43	42	70	69	68	91	90	89	49	48	76	75	73	103	101	100
Košický kraj	42	41	64	63	62	88	86	85	48	47	70	69	68	100	98	97

Zdroj: NBS, United Classifieds, údaje k decembru 2024

Slido #3134 687

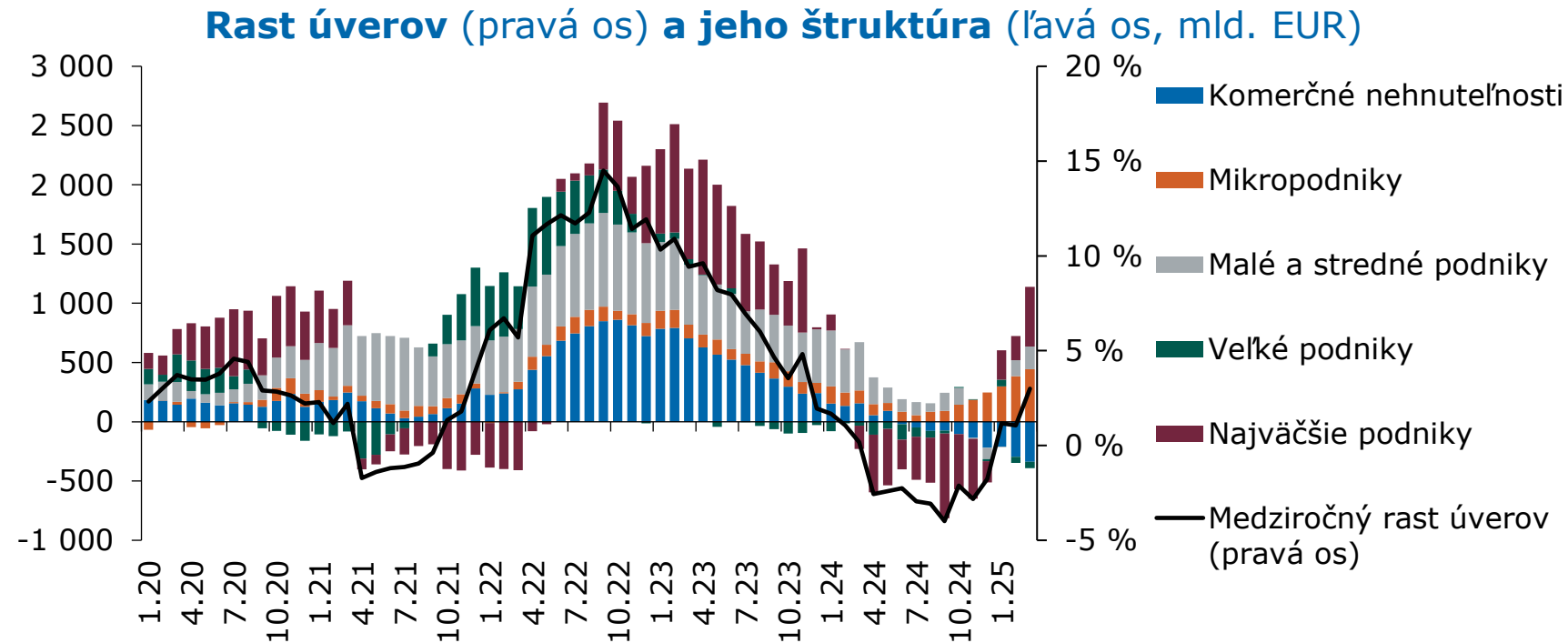
Index dostupnosti bývania – aktuálny a v scenári nízkych sadziieb

Zdroj: NBS, United Classifieds

Zastavil sa pokles podnikových úverov

- V prvom kvartáli 2025 sa rast úverov dostal do pozitívnych čísel (+3 %)
- Oživený dopyt po úveroch v 1.Q 2025 - zlepšenie tržieb, nižšie úrokové sadzby
- Najrýchlejšie rástli mikropodniky, nasledované SME, komerčné nehnuteľnosti prehĺbili útlm

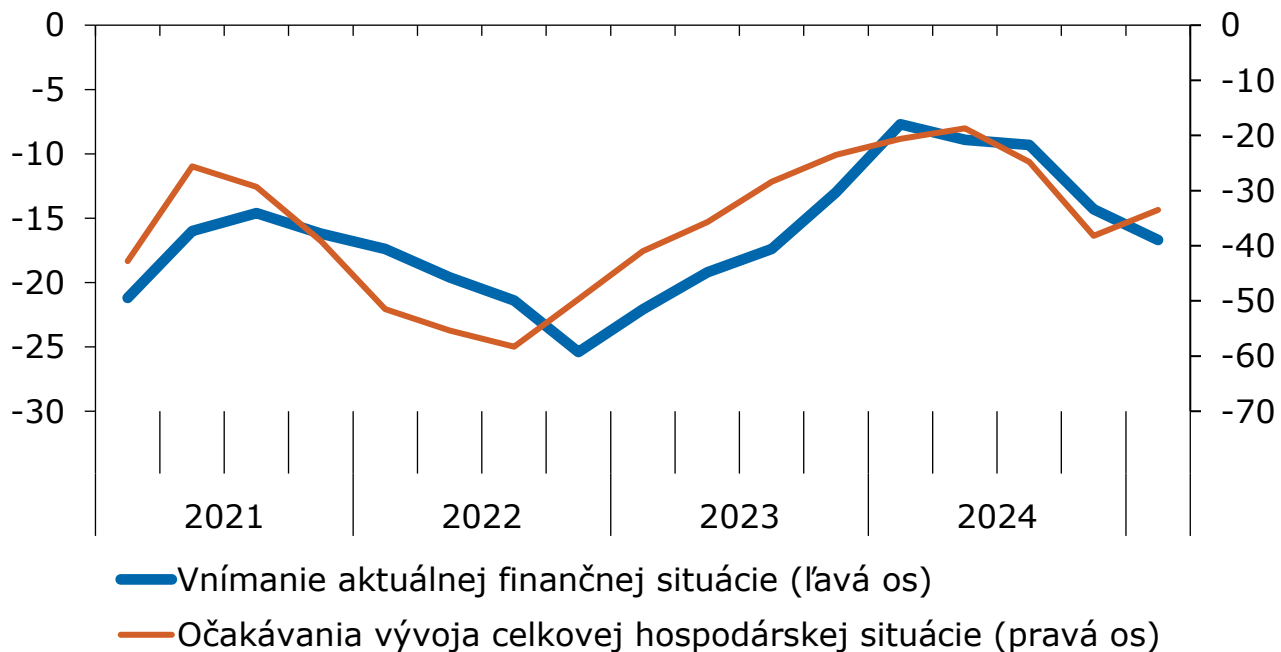

Zdroj: NBS

Zlepšovanie finančnej situácie domácností sa pribrzdilo

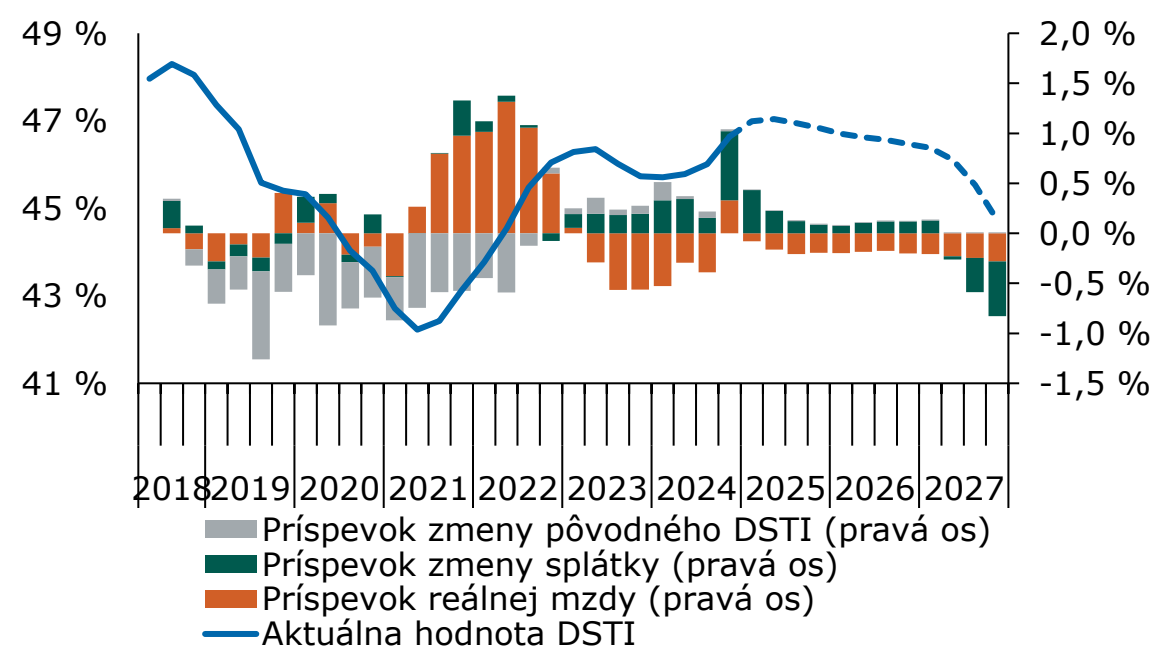
- Rast príjmov spomalil a ceny zrýchlili, vzrástla aj neistota ohľadne ďalšieho vývoja
- Podiel nesplácaných úverov nerastie, no citlivosť domácností na prípadné šoky je zvýšená
- Zhoršenie by podľa jarnej predikcie malo byť len prechodné

Finančná situácia domácností sa mierne zhoršila

Zdroj: NBS, Európska komisia

Priemerný aktuálny DSTI sa prechodne zhoršil

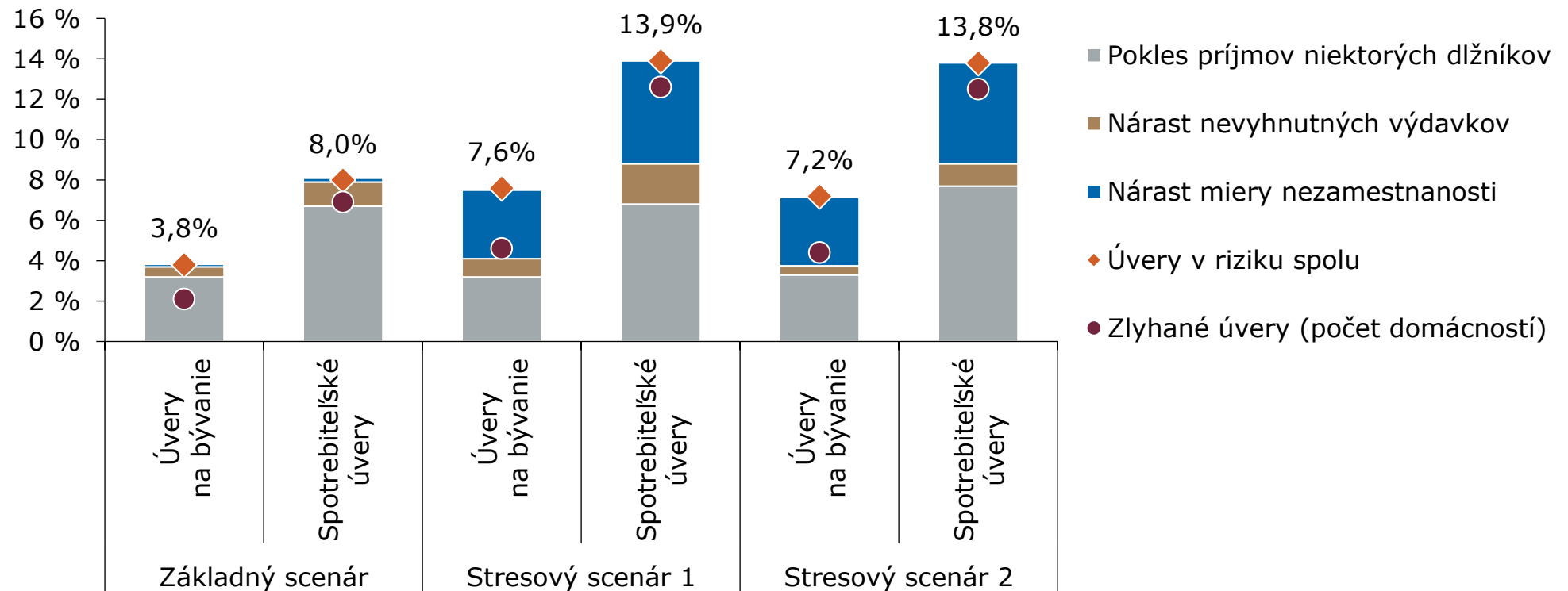

Zdroj: NBS

Dobrá odolnosť domácností v strese

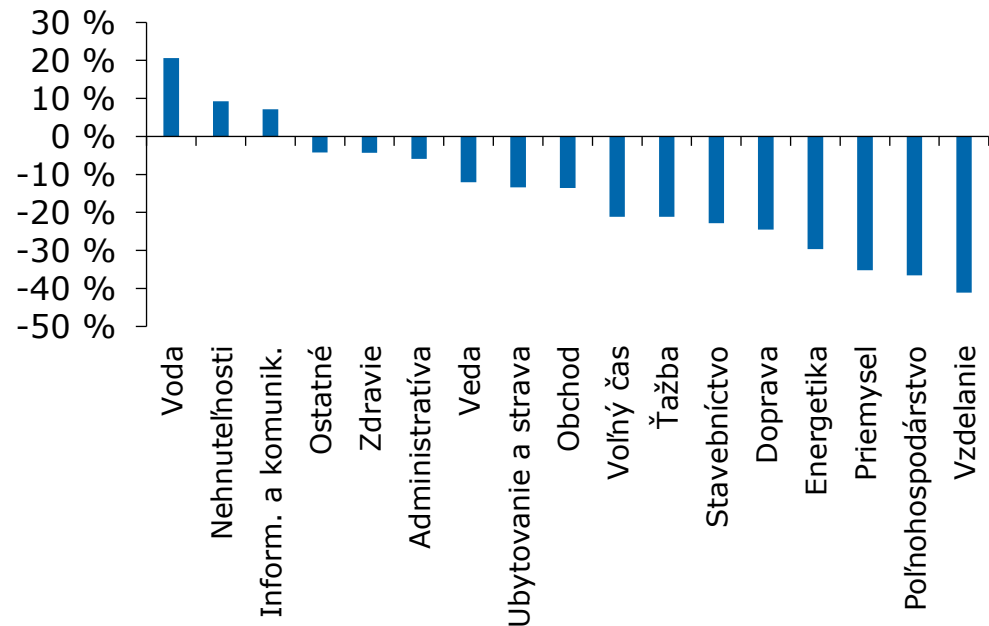
- V základnom scenári zostáva riziko nárastu nesplácaných úverov podobné ako v minulých rokoch
- Výraznejší nárast nesplácaných úverov by hrozil len v prípade nárastu nezamestnanosti – stresové scenáre
- Minimálny vplyv konsolidačného balíka

Podiel úverov domácnostiam v riziku v závislosti od jednotlivých typov šokov (%)

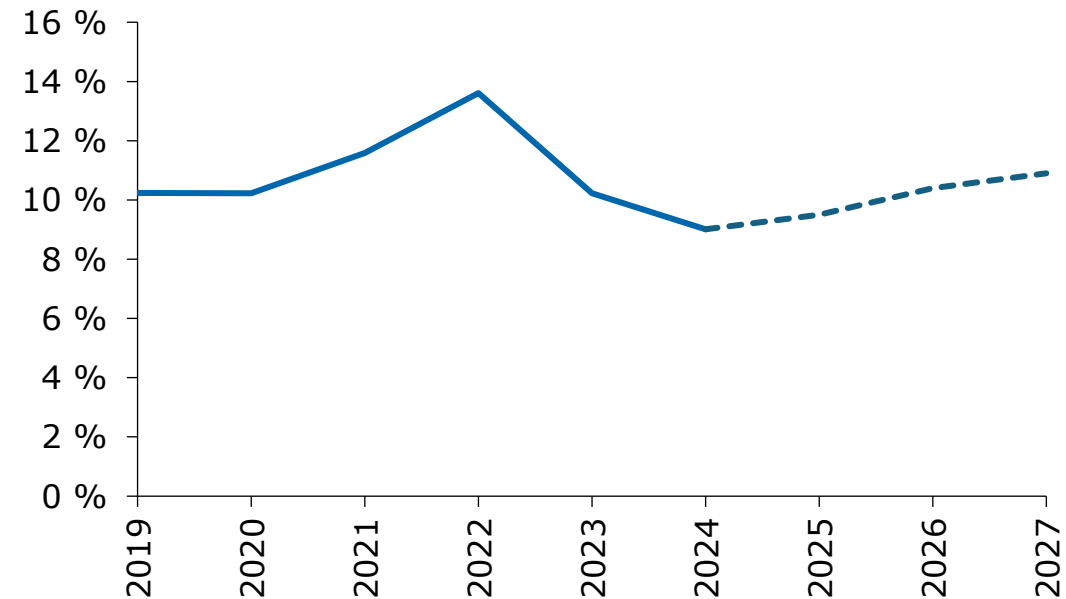
- V roku 2024 plošný pokles zisku kvôli slabším tržbám a zotrvačnosti rastu mzdových nákladov
- Najviac dotknuté sektory – poľnohospodárstvo, priemysel, doprava
- Podiel nesplácaných úverov zostal na nízkych úrovniach

Medziročná zmena čistého zisku v jednotlivých ekonomických odvetviach (%)

Zdroj: NBS, FinStat

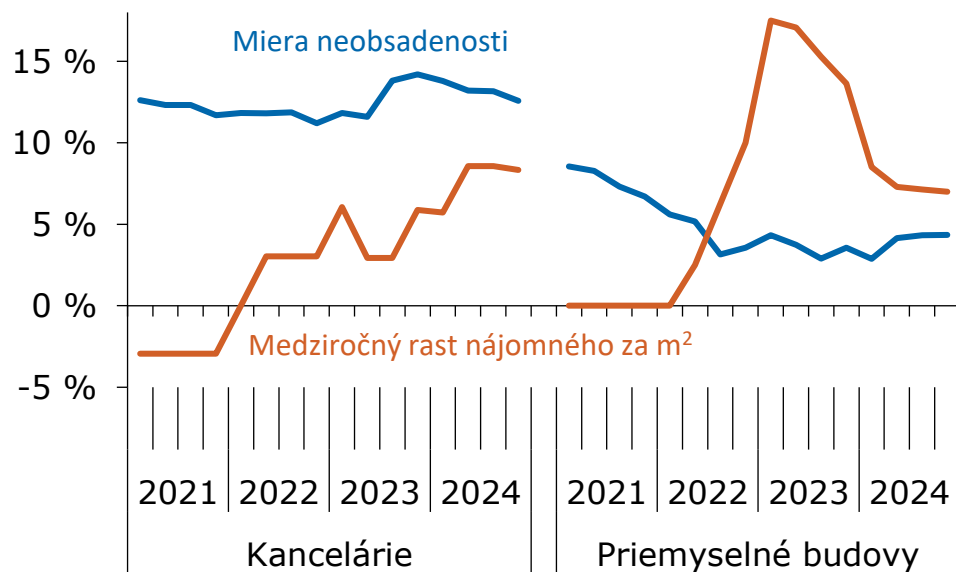
Vývoj ROE podnikov s úverom

Zdroj: NBS, FinStat

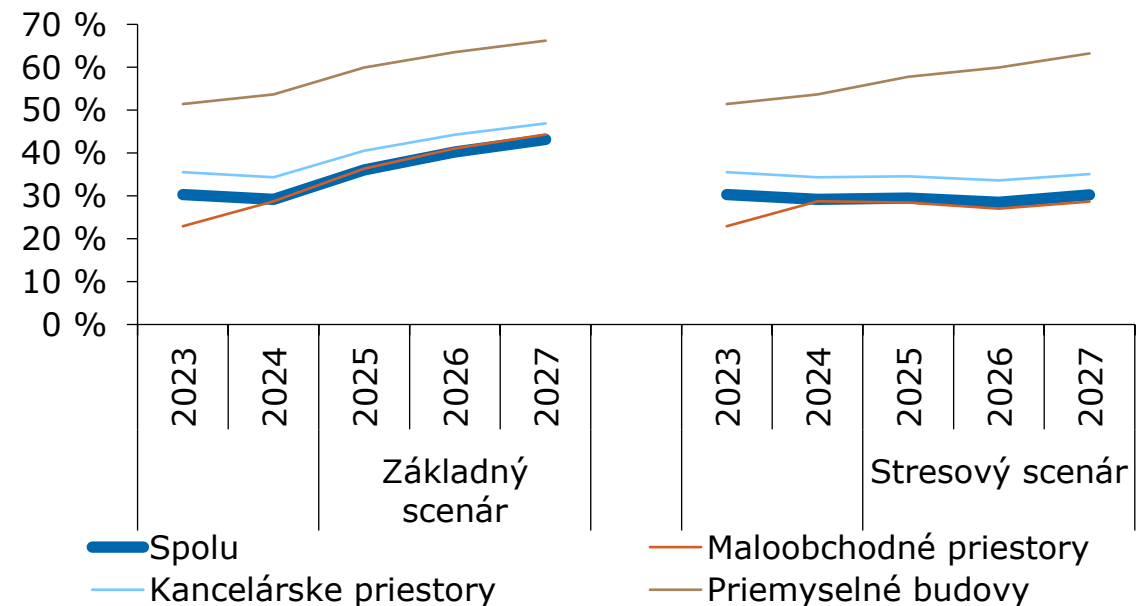
- Situácia je krehká, pribúdajú pozitívne signály
- Pokles sadzieb, finančná situácia developerov sa v roku 2024 už nezhoršovala
- Pokles neobsadenosti v kancelárskom segmente (pokles novej ponuky, postupný návrat do kancelárií), rast nájomného

Vývoj miery neobsadenosti a medziročný rast ceny nájomného za m² (%)

Zdroj: Cushman & Wakefield

Vývoj hrubej marže v komerčných nehnuteľnostiach (%)

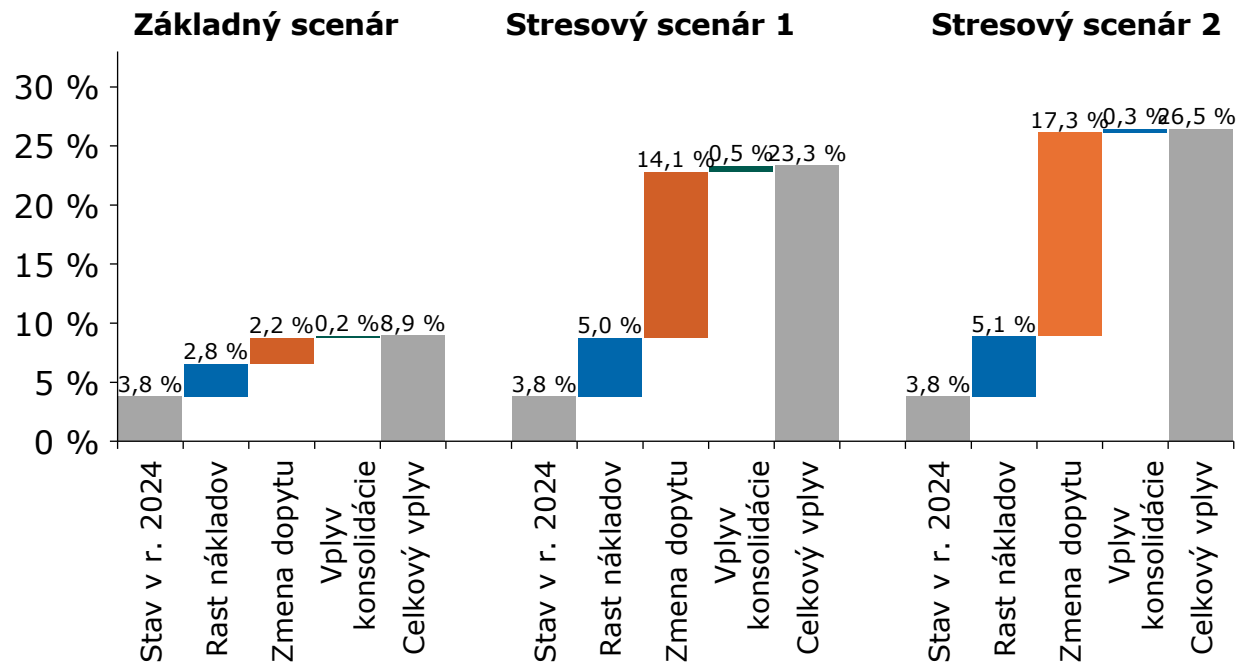

Zdroj: NBS, FinStat

Vyššia citlivosť na stresové scenáre

- V základnom scenári by sa situácia mala mierne zlepšiť, v stresových scenároch by úvery v riziku mohli stúpnuť o 20 p. b. až 23 p. b.
- Konsolidácia by sa mala dotknúť najmä veľkých a stredných podnikov
- Vplyv (prípadných) cieľ by sa nemal premietnuť do výraznejšieho nárastu zlyhaných úverov podnikom

Úvery v riziku – možný nárast počas 3 rokov

Zdroj: NBS, ŠÚ SR, FinStat

Simulácia vplyvu konsolidácie na podniky (dopad na ROE)

	ROE bez zmien dane	Vplyv zmeny dane z príjmu	Vplyv dane z fin. transakcií	ROE po zmenách daní
Mikropodniky	12,4 %	0,2 %	-0,2 %	12,4 %
Malé podniky	10,4 %	0,1 %	-0,3 %	10,2 %
Stredné podniky	9,9 %	-0,1 %	-0,3 %	9,5 %
Veľké podniky	11,8 %	-0,1 %	-0,4 %	11,3 %
Podniky celkom	11,1 %	0,0 %	-0,2 %	10,9 %

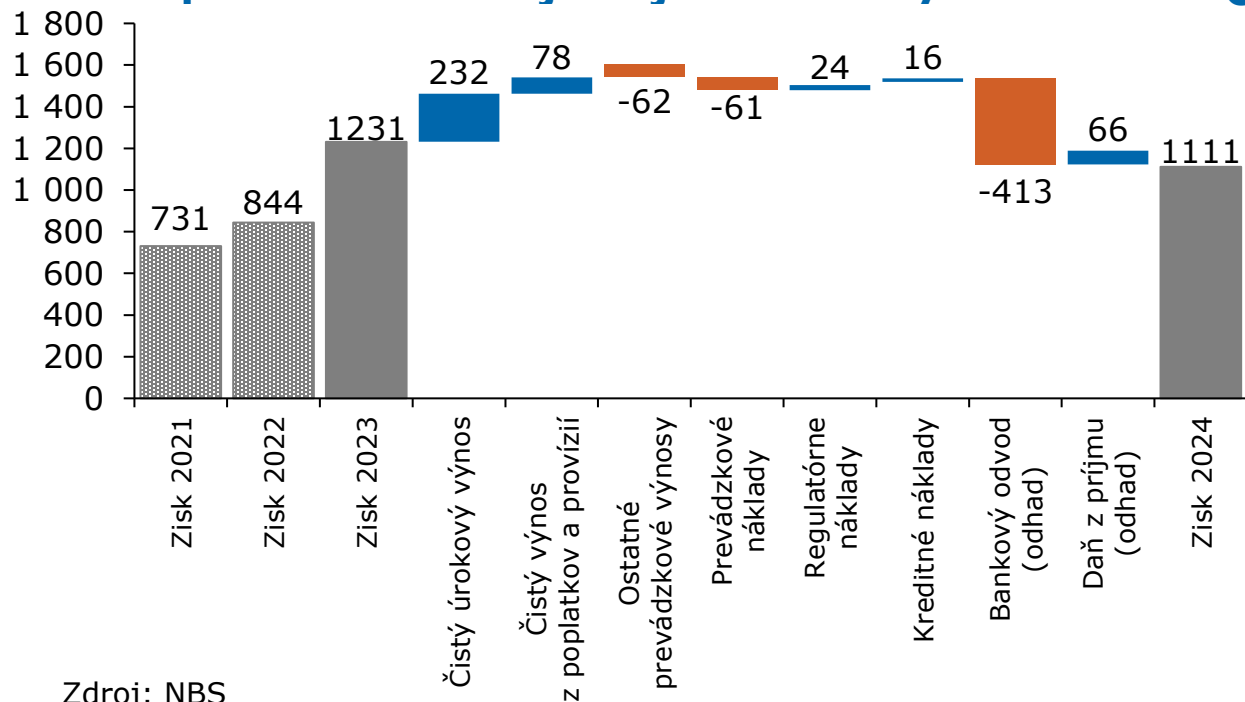
Zdroj: NBS, ŠÚ SR, FinStat, simulované hodnoty v základnom scenári k roku 2027, ROE – rentabilita vlastných zdrojov

- Export do USA predstavuje 4 % celkového exportu podnikov a 1,6 % celkových tržieb
- Takmer 70 % exportu tvoria automobily
- Priame vystavenie bánk voči firmám exportujúcim do USA je minimálne – 0,5 % úverov (firmy, v ktorých export do USA tvorí viac ako 10 % tržieb)
- Nepriame vplyvy, optimalizácia na úrovni podnikových skupín

Silná ziskovosť bankového sektora

- Medziročný pokles zisku o 10 % (najmä bankový odvod), sektor aj tak zostáva v dobrej kondícii
- Pozitívnym faktorom sú výnosy z úrokov, poplatkov a provízií, ako aj úspora kreditných nákladov
- 1. Q 2025 – rast zisku o 9 %, významnejší rast opravných položiek (+100 mil. €)
- Simulácia úrokových príjmov – miernejšie tempo rastu v nasledujúcich rokoch

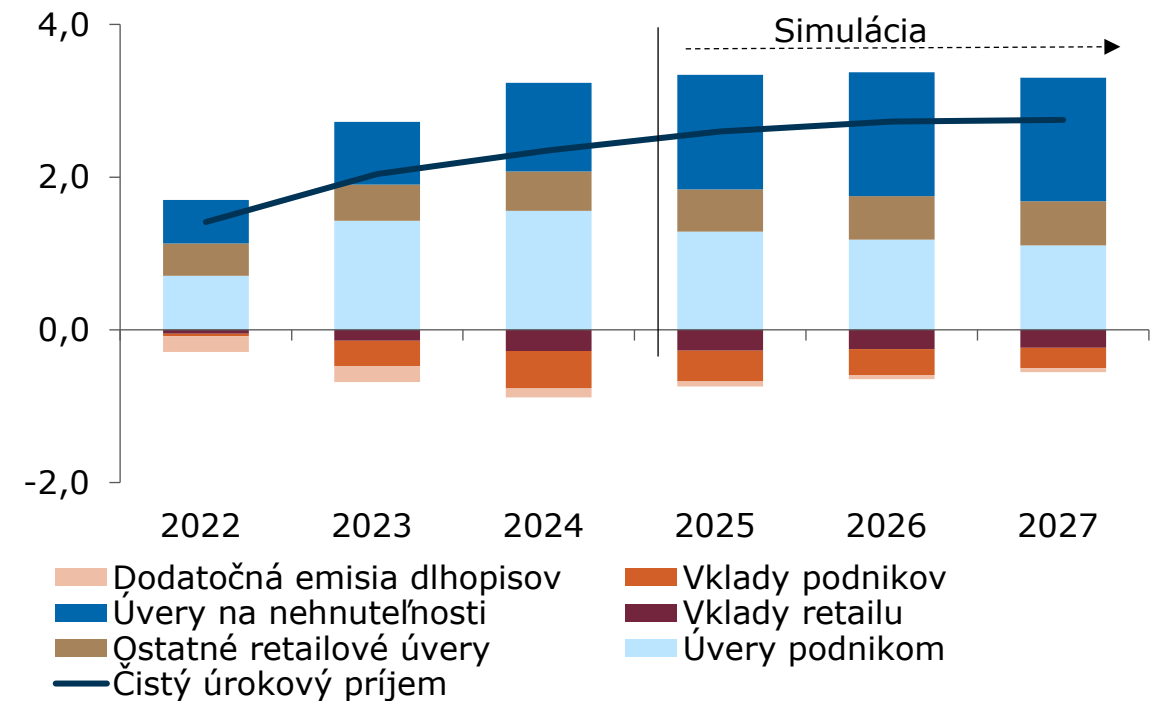
Za poklesom zisku je najmä bankový odvod

Zdroj: NBS

Slido #3134 687

Odhadovaný vývoj čistých úrokových príjmov (mld. EUR)

■ Dodatočná emisia dlhopisov
■ Úvery na nehnuteľnosti
■ Ostatné retailové úvery
— Čistý úrokový príjem

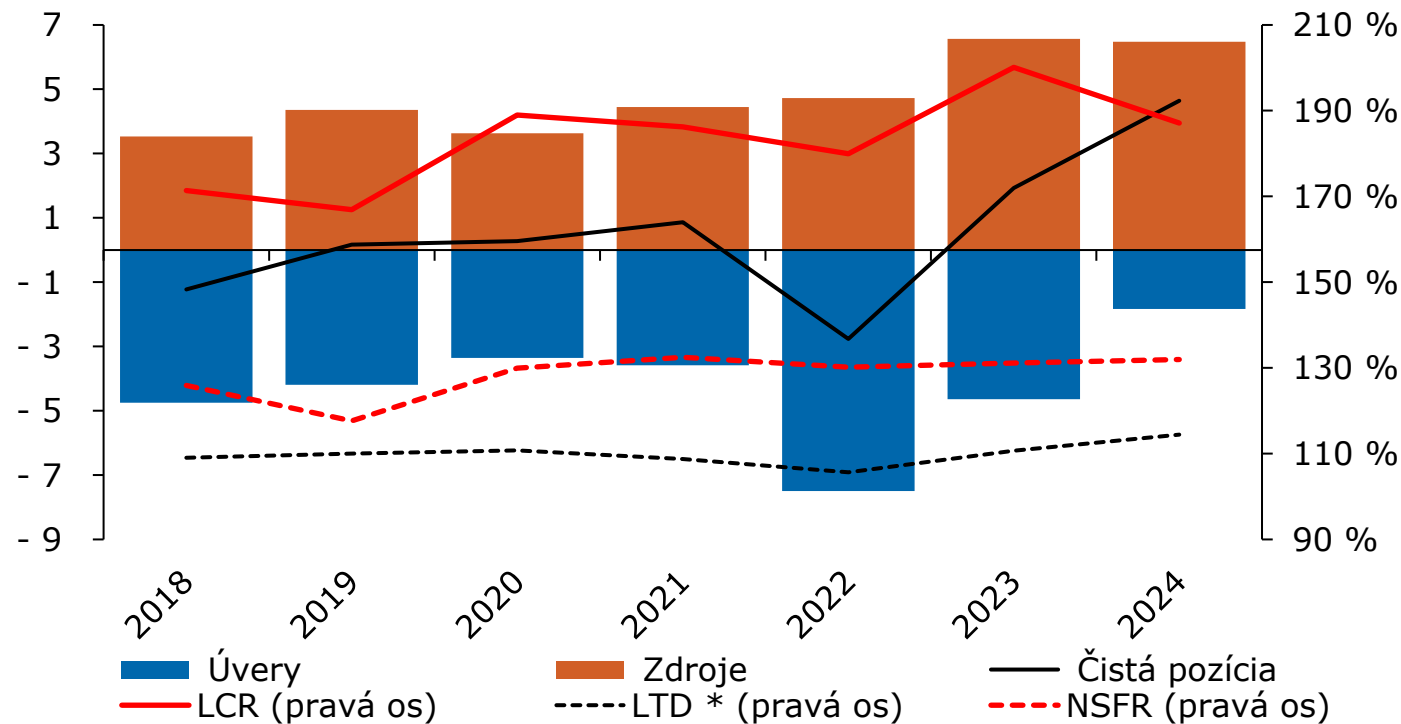
■ Vklady podnikov
■ Vklady retailu
■ Úvery podnikom

Zdroj: NBS

Silná kapitálová a likvidná pozícia bánk

- Kapitálová primeranosť mierne poklesla (19,8 %) – rast rizikovo-vážených aktív a vyššia miera rozdelenia dividend
- Ukazovatele likvidity blízko svojich rekordných úrovní, vplyv prílivu retailových vkladov
- Likviditnú pozíciu bánk nezhoršila ani prvá retailová emisia štátnych dlhopisov (1,1 % objemu vkladov)

Medziročný prírastok zdrojov a úverov (mld. EUR)

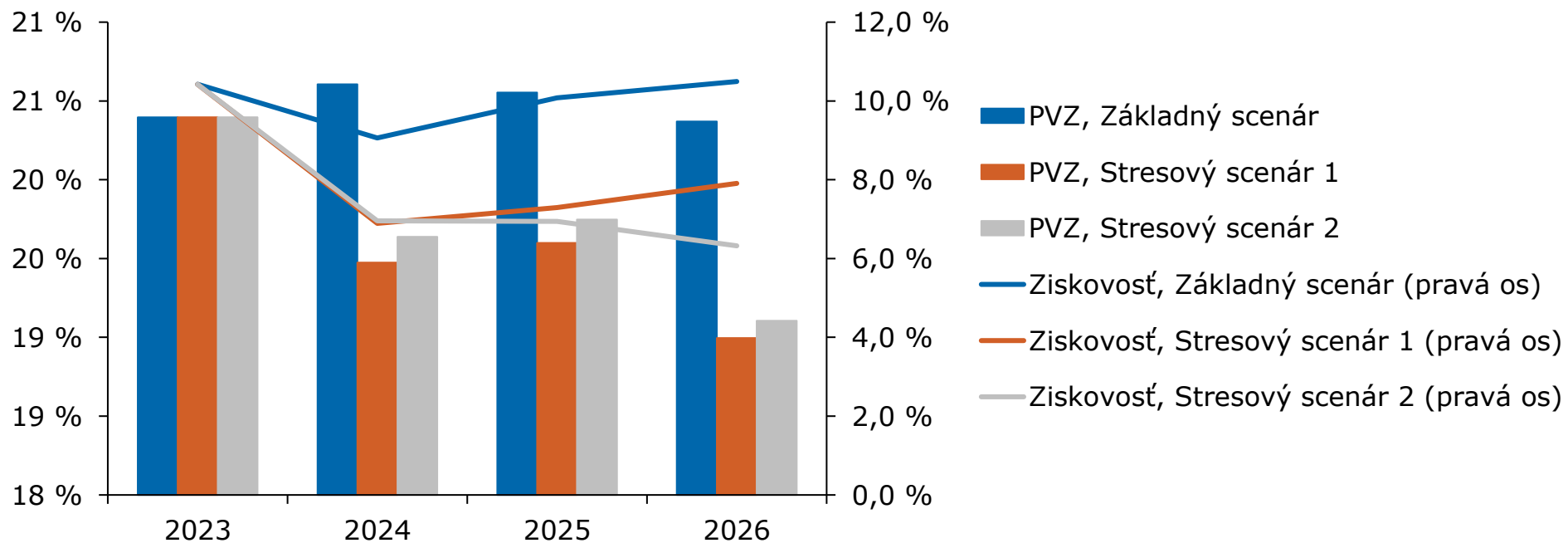

Zdroj: NBS

Banky odolné aj v stresovom testovaní

- **Základný scenár:** stabilný zisk, rast úrokových príjmov
- Stabilná úroveň kapitálovej primeranosti
- **Stresový scenár 1 a 2:** odolnosť aj pri strese
- Takmer všetky banky by si dokázali zachovať zisk, kapitálová primeranosť by v oboch scenároch klesla o 1,4 p. b. na 19 %

Budúci vývoj ROE a kapitálovej primeranosti

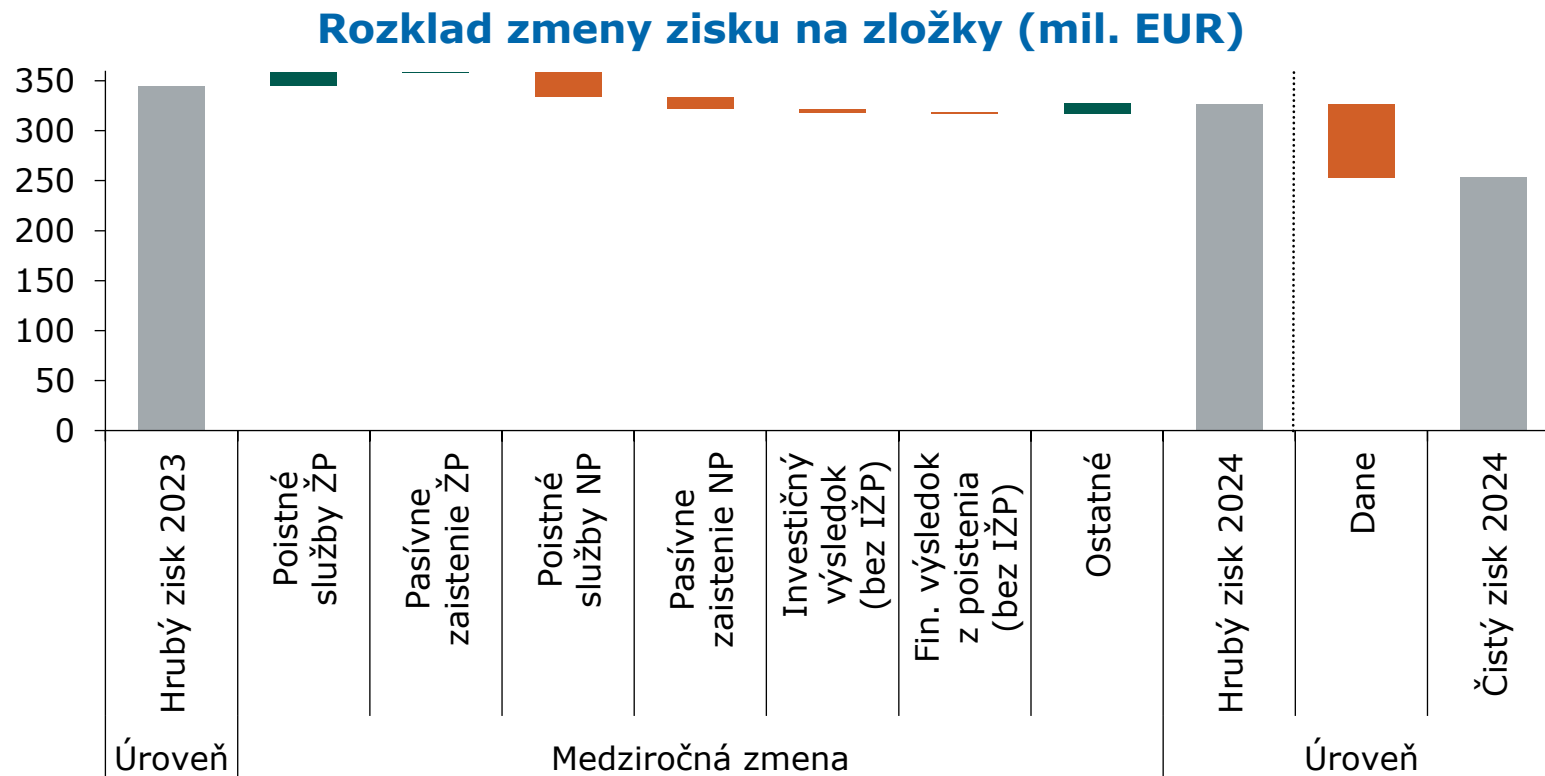

Makroprudenciálna politika sa nemení

- CCyB sa nemení – zvýšená externá neistota
- Positive neutral CCyB – nový šampión v EÚ
 - NBS v blízkej budúcnosti neplánuje používať tento koncept
- Limity na úverové štandardy sa nemenia

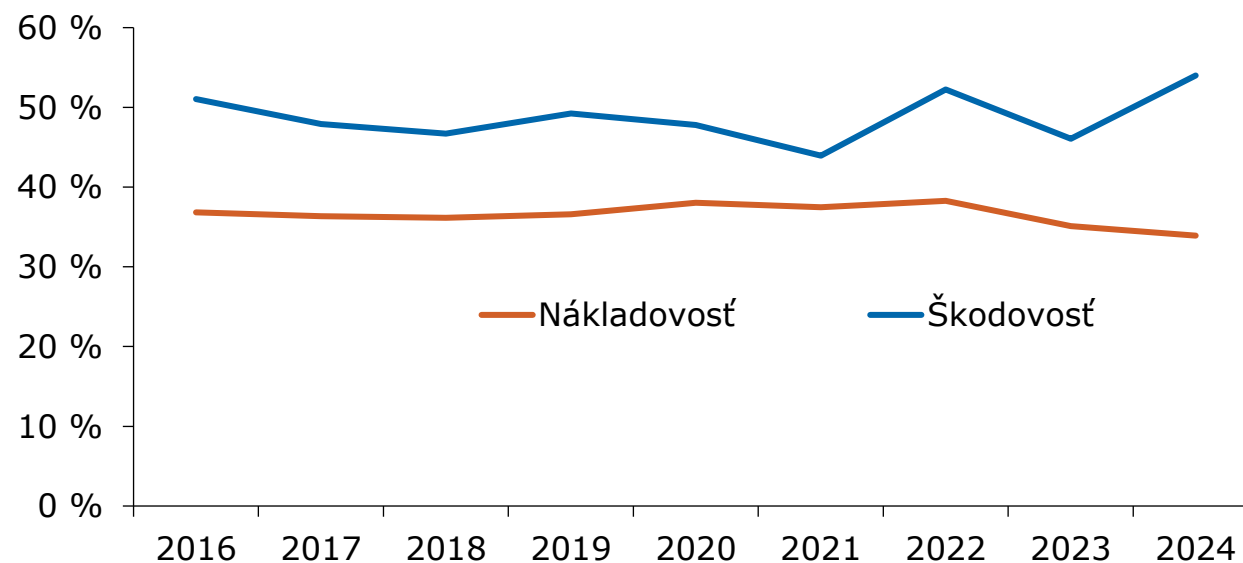
Mierny pokles zisku v poisťovniach

- Čistý zisk poklesol o 0,9 % (pobočky nárast o 18 %, domáce poisťovne pokles o 12 %)
- Negatívny vplyv mal vývoj v neživotnom poistení – zvýšená škodovosť
- Stúpol investičný výnos poisťovní
- Solventnosť sa znížila na hodnotu pred dvoch rokov (192 %)

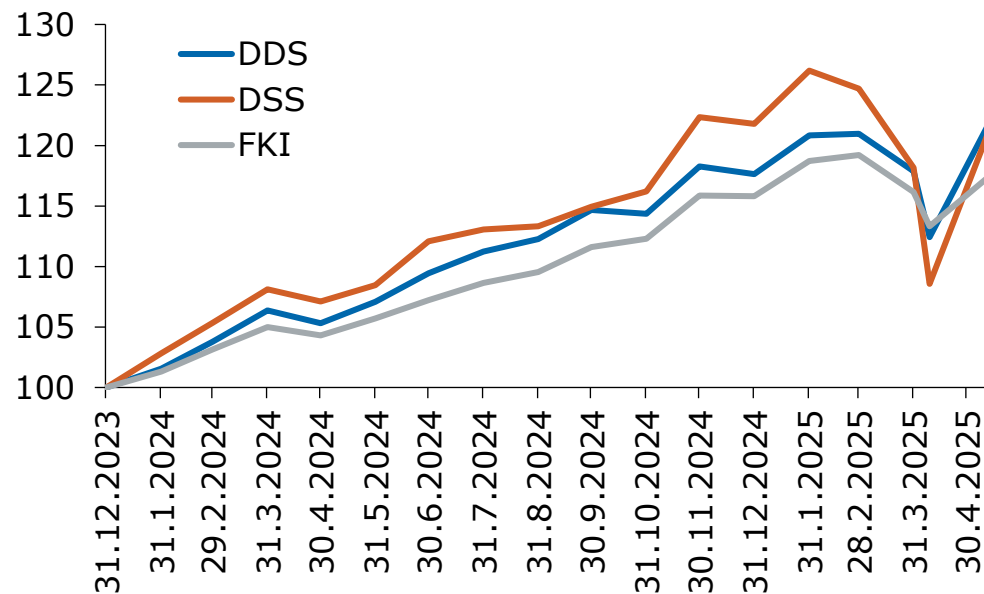
- Životné poistenie pokračuje v dlhodobom rastovom trende (5,5 %) – rástlo rizikové životné a zdravotné životné poistenie
- Nárast poistného v neživotnom poistení o 10 % - nárast priemerného poistného na zmluvu (vyššia škodovosť)
- Rast počtu škôd viedol k horšiemu výsledku neživotného poistenia – kombinovaný ukazovateľ stúpol na 87,9 %
- V PZP je rizikom vysoký podiel nepoistených vozidiel

Škodovosť a nákladovosť neživotného poistenia – brutto (%)

- Dynamický rast v roku 2024 a na začiatku roka 2025
- Jarné turbulencie na finančných trhoch, časť rastu sa zmazala
- Najviac rástli akciové zložky, preferovali ich aj klienti fondov
- Stabilná investorská báza vo FKI počas trhových poklesov

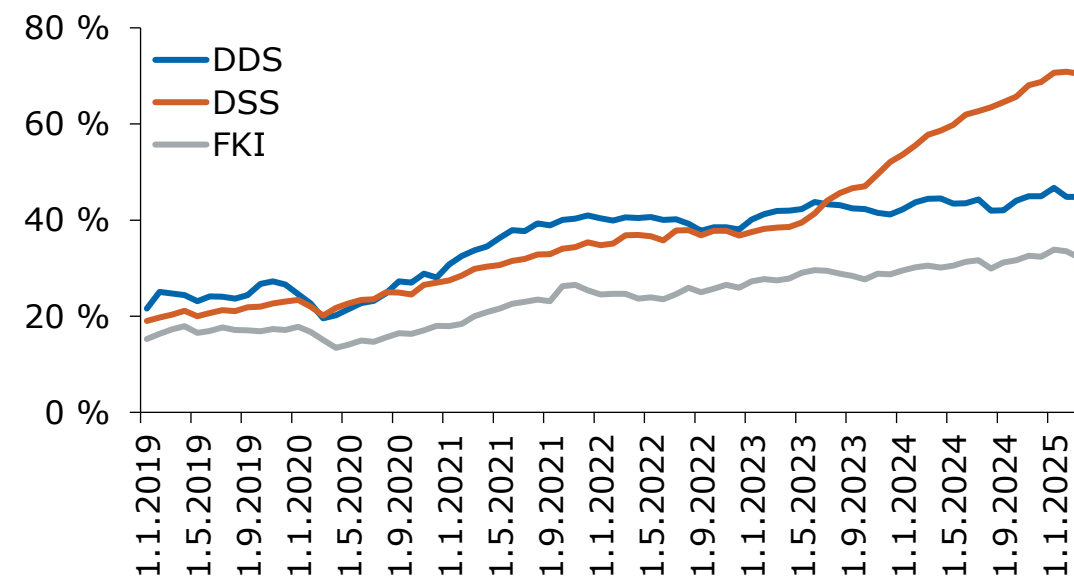
Indexy NAV v jednotlivých sektoroch

Zdroj: NBS, posledná hodnota k 12. 5. 2025, Index - 31.12.2023 = 100

Slido #3134 687

Podiel akciovej zložky na celkovej NAV (%)

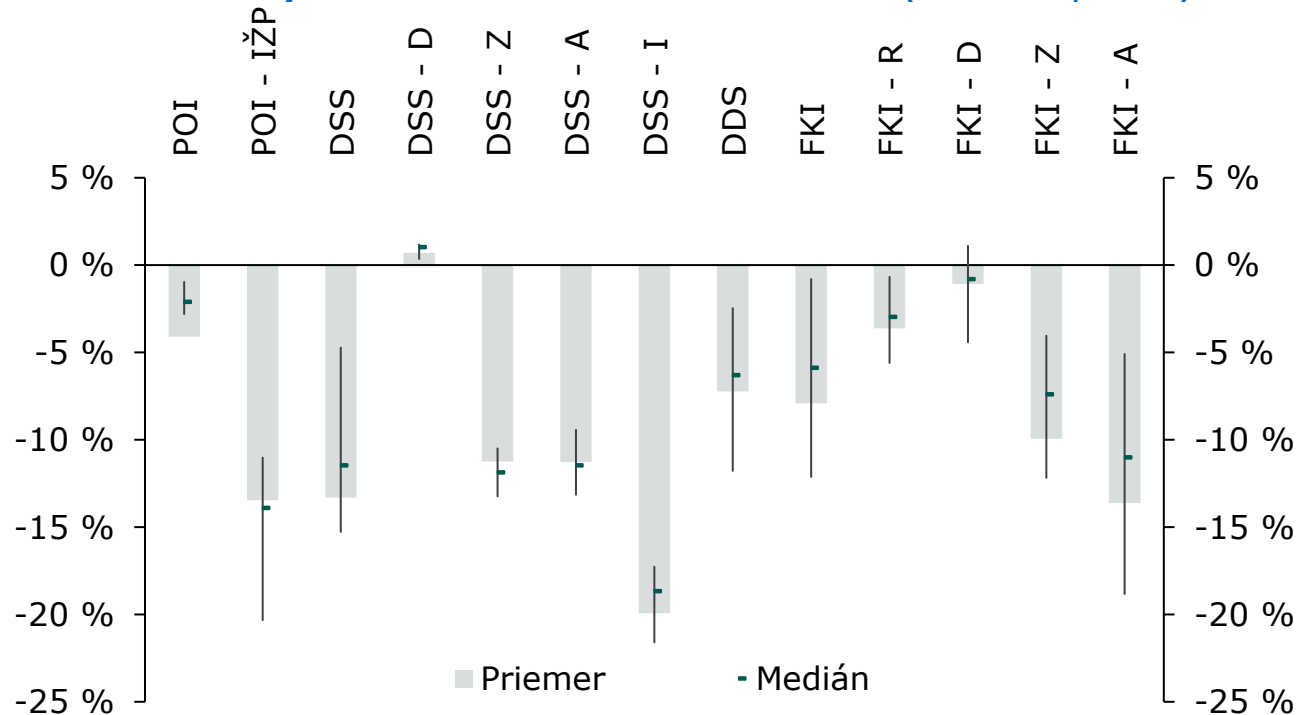

Zdroj: NBS

Stresové testovanie nebankových subjektov

- Vysoká citlivosť na akciové riziko
- Pokles NAV indexových fondov DSS až o 20 %
- Poistný sektor odolný na kombináciu trhových a poistných rizík

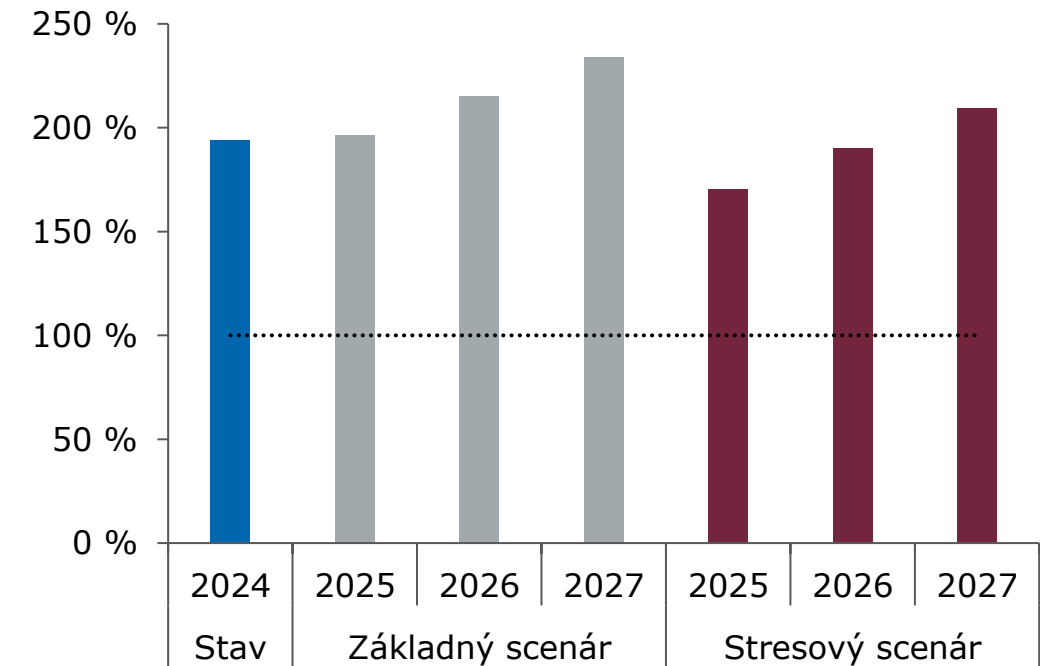
Zmena NAV/aktív v stresovom scenári (% aktív/NAV)

Zdroj: NBS

Slido #3134 687

SCR poisťovní v scenároch (%)

Zdroj: NBS

- Výrazná neistota súvisiaca s obchodnými vojnami a geopolitikou
- Hlavné riziká: spomalenie ekonomického rastu, udržateľnosť verejných financií, volatilita na finančných trhoch
- Domáci bankový sektor vo veľmi dobrej kondícii
- Schopnosť generovať dostatočný zisk, silná kapitálová a likvidná pozícia, dobrá kvalita aktív
- Stabilná finančná pozícia aj v poisťovniach
- Zvýšená citlivosť fondov na akciové tituly
- Vplyv klesajúcich úrokových sadzieb sa prejavuje stále výraznejšie
 - Oživenie na trhu hypoték a nehnuteľností
 - Náznaky zlepšenia sú aj v segmente komerčných nehnuteľností
- Nastavenie nástrojov makroprudenciálnej politiky sa nemení

Ďakujem za pozornosť

Slido #3134 687